

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobkyně: **L. K.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Ústí nad Labem**, se sídlem Národního odboje 1274/26, Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2020, č. j. V-Sop 407/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 8. 2022, č. j. 16 Af 12/2021-79,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2020, č. j. V-Sop 407/2020, kterým jí jako správce daně nepovolil prominutí úhrady nedoplatku soudního poplatku ve výši 4 000 Kč. Krajský soud žalobkyni vyzval, aby zaplatila soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Žalobkyně na výzvu reagovala žádostí o osvobození od povinnosti zaplatit soudní poplatek. Usnesením ze dne 18. 5. 2021, č. j. 16 Af 12/2021-29, jí krajský soud přiznal částečné osvobození od soudních poplatků ve výši 80 %. Proti tomuto usnesení žalobkyně podala kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 9. 2021, č. j. 4 As 183/2021-31, zamítl a potvrdil, že byly splněny podmínky pouze pro částečné osvobození žalobkyně od soudních poplatků, a nikoliv pro osvobození plné. Usnesením ze dne 12. 10. 2021, č. j. 16 Af 12/2021-49, krajský soud žalobkyni vyzval, aby zaplatila soudní poplatek ve výši 600 Kč.

[2] Žalobkyně namítla podjatost asistentky soudce, která usnesení vyhotovila, a vznesla námitky proti usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku. O námitce podjatosti rozhodl krajský soud usnesením ze dne 27. 10. 2021, č. j. 16 Af 12/2021-66. O námitkách proti výzvě k zaplacení soudního poplatku krajský soud rozhodl usnesením ze dne 8. 11. 2021, č. j. 16 Af 12/2021-67, kterým potvrdil usnesení ze dne 12. 10. 2021, č. j. 16 Af 12/2021-49, o vyměření soudního poplatku, a vyzval žalobkyni, aby do 15 dnů od doručení usnesení zaplatila soudní poplatek ve výši 600 Kč. Současně žalobkyni poučil, že pokud soudní poplatek včas nezaplatí, tak řízení zastaví.

[3] Žalobkyně dne 30. 11. 2021 požádala o přerušení řízení do doby rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona a střetu zájmů ve věci č. j. V-Sop 407/2020. Usnesením ze dne 29. 8. 2022, č. j. 16 Af 12/2021-79 krajský soud návrh na přerušení řízení zamítl a řízení zastavil. Podle krajského soudu zahájení řízení o stížnosti pro porušení zákona a střetu zájmů nemůže mít žádný vliv na závěr ohledně nutnosti úhrady soudního poplatku. Procesní úkony v řízení soud navíc činí až po řádném uhrazení soudního poplatku. Poslední den lhůty k zaplacení soudního poplatku uplynul dne 1. 12. 2021. Žalobkyně k uvedenému datu soudní poplatek nezaplatila.

[4] Proti usnesení ze dne 29. 8. 2022, č. j. 16 Af 12/2021-79 podala žalobkyně („stěžovatelka“) kasační stížnost.

[5] Nejvyšší správní soud dne 14. 10. 2022 stěžovatelce zaslal přípis Informace o řízení společně s formulářem pro specifikaci osobních a majetkových poměrů. Vyplněný formulář stěžovatelka zaslala Nejvyššímu správnímu soudu dne 1. 11. 2022.

[6] Součástí kasační stížnosti stěžovatelky byla žádost o ustanovení zástupce. Než mohl Nejvyšší správní soud ustanovit stěžovatelce zástupce, musel nejprve posoudit, zda jsou u stěžovatelky splněny předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. To vyplývá z § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s.“) *„[n]avrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce“*. Pokud by u stěžovatelky nebyly předpoklady, aby byla osvobozena od soudních poplatků, nebylo by jí podle zákona ani možné ustanovit zástupce. V usnesení ze dne 24. 11. 2022, č. j. 1 Afs 224/2022-24 tak Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení těchto předpokladů.

[7] Kasační stížnost stěžovatelky míří proti usnesení o zamítnutí návrhu na přerušení řízení a o zastavení řízení před krajským soudem v důsledku nezaplacení soudního poplatku. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2015, č. j. 1 As 114/2015 30, *„[p]roti rozhodnutí krajského soudu o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku je možné namítat toliko absenci výzvy k jeho zaplacení, skutečnost, že žalobce poplatek zaplatil, nebo že projednávaná věc podle zákona poplatku nepodléhá nebo je od něj osvobozena“*. Ani jednu z těchto námitek stěžovatelka v kasační stížnosti neuvedla. Krajský soud stěžovatelku vyzval k uhrazení soudního poplatku a poučil ji o tom, že řízení bude zastaveno, nebude-li soudní poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen. Soudní poplatek stěžovatelka nezaplatila. Krajský soud postupoval zcela v souladu s § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích („zákon o soudních poplatcích“) ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s., jestliže řízení o žalobě zastavil. Co se týče zamítnutí návrhu stěžovatelky na přerušení řízení, podle § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení. Takovým rozhodnutím je i usnesení o zamítnutí návrhu na přerušení řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č. j. 7 As 252/2014-95).

[8] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *„[p]řiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost*

pokračování

zamítne“. Kasační stížnost stěžovatelky Nejvyšší správní soud posoudil jako zjevně neúspěšnou. Zjevná neúspěšnost byla zjistitelná okamžitě, nesporně a bez jakýchkoliv pochyb, aniž by bylo nutno provádět dokazování. Stěžovatelka tak nesplňovala předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Z tohoto důvodu v souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. nemohl Nejvyšší správní soud stěžovatelce ustanovit zástupce, a proto její žádost zamítl.

[9] Usnesením ze dne 24. 11. 2022, č. j. 1 Afs 224/2022-24, soud zároveň vyzval stěžovatelku, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení předložila plnou moc udělenou advokátovi k zastupování v řízení o kasační stížnosti či vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soud stěžovatelku taktéž poučil, že pokud výzvě ve stanovené lhůtě nevyhoví, bude kasační stížnost odmítnuta. Dále ji vyzval k úhradě soudního poplatku a taktéž ji poučil o následcích jeho neuhrazení.

[10] Na uvedené usnesení stěžovatelka reagovala podáním ze dne 27. 12. 2022, ve kterém uvedla, že Nejvyšší správní soud neposuzoval její majetkové poměry. Stěžovatelka tvrdí, že nebyla obeslána listinami pro vyplnění svých majetkových, výdělkových a sociálních poměrů. Není jí proto zřejmé, na jakém základě Nejvyšší správní soud rozhodl, že stěžovatelka je schopna uhradit soudní poplatek a zajistit si právní zastoupení vlastními prostředky. Finanční situace stěžovatelce neumožňuje soudní poplatek zaplatit, a ani zajistit právní zastoupení vlastními finančními prostředky. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu tak podle stěžovatelky představuje zamezení přístupu k soudu a k soudnímu řízení. Stěžovatelka dále namítla, že nebyla poučena o možnosti požádat o osvobození od soudních poplatků, ale nyní o toto osvobození žádá a rovněž žádá o přezkum.

[11] Nejvyšší správní soud podotýká, že formulář k doložení osobních, majetkových a výdělkových poměrů zaslal stěžovatelce k vyplnění dne 14. 10. 2022. Stěžovatelka formulář vyplnila a soudu byl doručen 1. 11. 2022. V usnesení ze dne 24. 11. 2022, č. j. 1 Afs 224/2022-24, soud posuzoval žádost stěžovatelky o ustanovení zástupce. V souladu s § 35 odst. 10 s. ř. s. ale musel předběžně posoudit, zda stěžovatelka splňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. V citovaném usnesení soud došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky je zjevně neúspěšná a stěžovatelka tak nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Finanční situace stěžovatelky na dané posouzení nemůže mít žádný vliv. Jakkoliv nedostatek finančních prostředků představuje důvod pro osvobození od soudních poplatků, soud tak nemůže postupovat u zjevně neúspěšných kasačních stížností (§ 36 odst. 3 s. ř. s.). V citovaném usnesení soud stěžovatelce vysvětlil, z jakých důvodů je její kasační stížnost zjevně neúspěšná, a v bodě 11 výslovně uvedl, že stěžovatelka nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků. Žádost stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků, která byla součástí podání ze dne 27. 12. 2022, pak na tomto závěru nemohla nic změnit.

[12] Podle § 105 odst. 2 s. ř. s., pro řízení o kasační stížnosti platí, že stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Stěžovatelka ani přes výzvu soudu a řádné

poučení nedostatek zastoupení ve stanovené lhůtě neodstranila (nedostatek bylo možné zhojit do 27. 12. 2022), Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl dle § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[13] Stěžovatelka ani včas neuhradila soudní poplatek za kasační stížnost. Lhůta pro zaplacení soudního poplatku skončila 27. 12. 2022.

[14] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu